

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

211759

(11) (B1)

/22/ Přihlášeno 25 01 80
/21/ /PV 534-80/

(51) Int. Cl.³
G 01 B 3/56
G 01 B 5/24

(40) Zveřejněno 31 07 81

(45) Vydáno 15 05 83

(75)

Autor vynálezu

ZELENKA ALOIS, TĚŠÍK JIŘÍ ing., PRAHA

(54) Mechanismus přístroje dělicího rovinný úhel na tři stejné díly

1

Vynález se týká mechanismu přístroje, který dělí pomocí kloubového systému zaměřený rovinný úhel automaticky na tři stejné díly.

Z dostupných pramenů není známo, že by podobný přístroj existoval. V současné době se musí pro takovéto dělení použít úhlová stupnice a výpočtem určit třetinu ze zaměřeného úhlu. Tato nevýhoda je odstraněna mechanismem podle vynálezu, jehož podstatou je kloubový kosočtverec a čtyři ramena otočně uložená v jednom jeho vrcholu, přičemž jejich pohyb je přesně svázán s pohybem kloubového kosočtverce. Dvě krajní ramena slouží k vytýčení děleného úhlu a dvě vnitřní ramena k jeho rozdělení na třetiny. Tímto přístrojem je možné zaměřit libovolný rovinný úhel. Zaměřením dvou krajních ramen na dělený úhel dojde prostřednictvím spojení pohybu ramen a pohybu kloubového kosočtverce k přesně danému pohybu dvou vnitřních ramen tak, že zaměřený úhel je jimi přesně rozdělen na třetiny, aniž bychom pro vlastní dělení potřebovali úhlovou stupnici.

Na připojeném výkresu je schematicky znázorněn princip výše uvedeného kloubového mechanismu. Základem je kloubový kosočtverec CSDE, jehož vrchol S je v daném případě pevně fixován. Protilehlý vrchol E je posuvný ve směru úhlopříčky u. V základní poloze, tj. při dělení 180° , je úhel CSD roven 60° . Pro vytýčení děleného úhlu a jeho stejných dílů slouží čtyři ramena 1, 2, 3 a 4. První rameno 1 je jedním krajním bodem otočně uloženo ve vrcholu S, a jeho délka je stejná jako délka strany kosočtverce CSDE a jeho druhý krajní bod A je posuvně uložen na prodloužené straně EC kloubového kosočtverce CSDE. Druhé rameno 2 je prodlouženou stranou DS a třetí rameno 3 je prodlouženou stranou CS kloubového kosočtverce CSDE. Čtvrté rameno 4 je jedním krajním bodem rovněž otočně uloženo ve vrcholu S, jeho délka je stejná jako délka strany kloubového kosočtverce CSDE a druhý krajní bod B je posuvně uložen na prodloužené straně ED tohoto kosočtverce. Při zaměřování děleného úhlu se

211759

vrchol S ztotožní s vrcholem děleného úhlu, přičemž první rameno 1 a čtvrté rameno 4 se ztotožní s rameny děleného úhlu. Ramena 2 a 3 potom dělí tento úhel automaticky na tři stejné díly.

Tohoto mechanismu se dá použít ve všech měřicích přístrojích, které mají funkčně společné prvky se zaměřováním a dělením úhlů v aparátech užívaných v geodézii, optice, strojírenství, atd.

PŘEDMĚT VYNÁLEZU

Mechanismus přístroje dělicího rovinný úhel na tři stejné díly, vyznačující se tím, že sestává z kloubového kosočtverce (CSDE) a ze čtyř ramen (1, 2, 3, 4), z nichž první rameno (1) je jedním krajním bodem otočně uloženo ve vrcholu (S) a jeho délka je stejná jako délka strany kloubového kosočtverce (CSDE) a jeho druhý krajní bod (A) je posuvně uložen na prodloužené straně (EC) kloubového kosočtverce (CSDE), druhé rameno (2) je prodlouženou stranou (DS), třetí rameno (3) je prodlouženou stranou (CS) a čtvrté rameno (4) je jedním krajním bodem rovněž otočně uloženo ve vrcholu (S) a jeho délka je stejná jako délka strany kloubového kosočtverce (CSDE) a jeho druhý krajní bod (B) je posuvně uložen na prodloužené straně (ED) kloubového kosočtverce (CSDE).

1 výkres

